

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Centrum sociální pomoci Třinec, příspěvková organizace

Máchova 1134, 739 61 Třinec

středisko:

Dětská skupina PAMPELIŠKA

Máchova 1134, 739 61 Třinec

Plán výchovy a péče Dětské skupiny PAMPELIŠKA

Plán výchovy a péče vymezuje základní požadavky a podmínky pro činnost v dětské skupině.

Identifikační údaje

Název zařízení	Dětská skupina PAMPELIŠKA
Kapacita	24 dětí (2 oddělení po 12 dětech)
Provozní doba	v pracovní dny pondělí, středa od 6.00 do 18.00 hod. úterý, čtvrtek, pátek od 6.00 do 16.00 hod.
Místo poskytování	Máchova 1134, 739 61 Třinec
Zřizovatel	statutární město Třinec
Provozovatel/poskytovatel Dětské skupiny PAMPELIŠKA:	Centrum sociální pomoci Třinec, příspěvková organizace zastoupena: Mgr. Kamilem Raszkou, MBA ředitel – statutární zástupce organizace IČ: 75055473
Kontakt na provozovatele/poskytovatele	reditel@csptrinec.cz +420 558 339 006 +420 739 205 106
Vedoucí Dětské skupiny PAMPELIŠKA	Bc. Jana Kubiková
Kontakt na Dětskou skupinu PAMPELIŠKA	detskaskupina@csptrinec.cz +420 739 553 326 +420 558 332 167
Webové stránky	www.csptrinec.cz
Facebook	Dětská skupina Pampeliška
Pečující osoby Dětské skupiny PAMPELIŠKA	Bc. Jana Kubiková Hana Szarzecová Jitka Hudziec Lipusová Marcela Raszková Jana Cymorková
Kontakt na vedoucí stravovacího úseku/ jidelnu	Marcela Kubiková jidelna@csptrinec.cz +420 731 611 317 +420 558 332 167
Platnost Plánu výchovy a péče	Od 1.1.2021
Zpracovala:	Bc. Jana Kubiková, vedoucí Dětské skupiny PAMPELIŠKA

1. Charakteristika Dětské skupiny PAMPELIŠKA

Dětská skupina PAMPELIŠKA (dále jen DS) je registrována Ministerstvem práce a sociálních věcí jako „dětská skupina“ poskytovatel péče o děti v dětské skupině dle zákona č. 247/2014 Sb. Nachází se v budově organizace Centra sociální pomoci Třinec, příspěvková organizace na ul. Máchova 1134 v Třinci, jejíž prostory splňují veškeré stavební, hygienické, provozní a bezpečnostní normy vycházející z Vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a Vyhlášky č. 281/2014 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny a Zákona 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. DS je spolufinancovaná EU v rámci operačního programu Zaměstnanost. DS se nachází v klidné sídlištní části statutárního města Třince, v blízkosti autobusové i vlakové zastávky, ale i nedalekého lesoparku.

Filosofie organizace

Centrum sociální pomoci Třinec je příspěvkovou organizací města Třince, jejíž základním posláním je poskytovat sociální služby, které mají napomáhat osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

*„Tím nejcennějším, co člověk v životě má, je jeho lidskost, jeho city,
jeho schopnost navazovat s druhými lidmi kontakt...“*

a my se snažíme dělat vše, abychom pomohli našim uživatelům toto zachovat.

2. Zaměření DS a její poslání

Do DS jsou přijímány děti od 1 roku do doby zahájení školní docházky. Poskytujeme péči i dětem se specifickými/speciálními potřebami. V rámci služby nabízíme odborné psychologické poradenství, psychologickou, logopedickou, tyflopeditickou a rehabilitační péči a předškolní přípravu.

DS je určena dětem, jejichž zákonným zástupcům umístění dítěte do DS pomůže s jejich uplatněním na trhu práce (minimálně jeden rodič musí být zaměstnán, nebo musí studovat, podnikat nebo být veden v evidenci úřadu práce).

Služba je určena:

- pro děti zaměstnanců Magistrátu města Třince a zaměstnanců příspěvkových organizací statutárního města Třince,
- pro děti pracujících občanů statutárního města Třince, kdy minimálně jeden rodič musí být zaměstnán, nebo musí studovat, podnikat nebo být veden v evidenci úřadu práce,
- pro děti občanů okolních obcí pracujících na území statutárního města Třince.

Posláním DS poskytované Centrem sociální pomoci Třinec, příspěvkové organizace je umožnit rodičům v případě zájmu dřívější návrat do zaměstnání s vědomím, že o jejich děti bude po tuto dobu profesionálně postaráno. Vizí DS je rozvíjet děti všestranně - nabízíme dětem nejen „hlídání“, ale prostřednictvím odborných pracovníků klademe důraz na kvalitní péči o děti s důrazem na individuální přístup k dětem i rodičům, výchovnou péči zaměřenou na rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte, formování osobnosti dítěte, fyzický a psychický vývoj dítěte, na stimulaci rozvoje dětského myšlení a posilování soustředění, které je základem úspěšného poznávání a učení, ověřený program MUDr. Věry Kleplové (speciální cvičení koordinace pohybů a smyslů posilující mozkovou souhru), jehož výsledkem je zlepšování paměti, pozornosti, fyzické obratnosti, grafomotoriky a zároveň poskytuje dětem i příjemnou zábavu, na podporu talentu a tvořivosti.

3. Podmínky péče o dítě v DS

3.1. Věcné podmínky

Kapacita DS je 24 dětí a je určena pro děti od 1 roku do zahájení školní docházky. Provoz je v pracovní dny od pondělí do pátku, od 6:00 do 16:00 hod., v pondělí a ve středu do 18:00hod. DS disponuje dvěma odděleními. První oddělení pro starší děti (zpravidla od 3 let do zahájení povinné školní docházky) s kapacitou 12 dětí se nachází v přízemí, druhé oddělení pro děti od 1 roku do 3 let pak v patře budovy. Budova Centra sociální pomoci Třinec, p.o. je bezbariérová s nově rekonstruovaným, bezbariérovým, evakuačním výtahem zřízeným z Projektu „Sociální služby bez bariér – náš cíl“, který byl spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje. První oddělení DS prošlo v roce 2020 rekonstrukcí financovanou ze sponzorských darů organizace.

Každé oddělení má k dispozici šatnu pro děti, hernu s jídelnou, dětská sociální zařízení s koupelnou, kuchyňku/výdejnu stravy, sociální zařízení pro zaměstnance, druhé oddělení pro děti od 1 do 3 let pak samostatnou ložnici a menší skladovací prostor. Vybavení DS odpovídá požadavkům a potřebám dětí dle jejich věku a počtu. Prostory DS jsou zařízeny tak, aby se co nejvíce předcházelo úrazům, poraněním či újmám na zdraví. Dětský nábytek a vybavení DS jsou velikostně uzpůsobené věkové různorodosti dětí, stejně tak umyvadla a hygienická zařízení. Vše vychází z hygienických podmínek a zásad. Dětská sociální zařízení jsou dětem přístupná ze šatny i denní místnosti dětí, nedělí se podle pohlaví, jsou osvětlená a větraná. Koupelny jsou vybaveny potřebným počtem záchodů, nočníků, schůdků, ale součástí je rovněž přebalovací pult s podložkou, kryté nášlapné odpadkové koše na použité pleny a sprchy. Hygienická zařízení pro pečující osoby jsou oddělená od hygienických zařízení určených pro děti. Každé z oddělení má vyhrazený prostor pro ukládání lehátek, vysokých matrací a lůžkovin (individuálně uložených dle značky dítěte) pro každé dítě tak, aby se umožňovalo jejich řádné provětrávání. Dětská lehátka a postýlky mají pevnou oporu zad. Výměna lůžkovin se provádí nejméně jednou za 3 týdny (dle potřeby ihned). K dispozici jsou dětem jednorázové papírové ručníky nebo ručníky textilní, které jsou odděleně umístěné na značkách dětí a které se mění nejméně 1x týdně (dle potřeby ihned). Nakládání s prádlem je v DS rovněž stanoveno, čisté a použité prádlo se skladuje odděleně, použité mimo dosah dětí. Součástí vybavení koupelen jsou lékárničky pro poskytnutí první pomoci. Hery jednotlivých oddělení jsou vybaveny bezpečnými a nezávadnými pomůckami a hračkami odpovídajícími batolecímu a předškolnímu věku, což podporuje rozvíjení samostatnosti a zapojení fantazie, dává jim možnost hry volné i řízené. Vybavení odpovídá požadavkům a potřebám dětí dle jejich věku a počtu. Prostory DS jsou zařízeny tak, aby se co nejvíce předcházelo úrazům a poraněním a újmám na zdraví. K pobytu dětí v areálu budovy se využívají prostory určené pro DS, ale i prostory pro ostatní služby - v budově organizace jsou tedy DS k dispozici dvě relaxační místnosti – multismyslová místnost snoezelen a tělocvična, která je dětmi s oblibou využívána pro její prvky (odrážedla, bazénky s míčky a skluzavkou, velká prolézačka, trampolína apod.). Centrum sociální pomoci Třinec, p.o. disponuje vlastní kuchyní, odkud jídlo směřuje za dodržování hygienických norem pro výdej stravy přímo na jednotlivá oddělení DS, kde jídlo bezprostředně vydávají dětem pracovnice výdeje stravy. Vzhledem k tomu, že DS poskytuje péči i dětem se spec. požadavky, odborné péče pracovníků probíhají v dalších místnostech (rehabilitace, logopedie, tyflogedie, psychologická péče, předškolní příprava). V budově organizace je rovněž prádelna, která slouží taktéž k zajištění hygienických norem DS, vyprané lůžkoviny se skladují ve vyhrazeném skladu prádla. K pobytu venku slouží DS zahrada s Oranžovým hřištěm Paprsek podpořeným z Nadace ČEZ, které je umístěno v areálu organizace, a které se řídí provozním řádem. Hřiště je vybaveno hracími prvky pro děti od 1 roku. K procházkám je také využíván nedaleký lesopark bez nutnosti přecházení silnice. Pobyt dětí venku je závislý na počasí. Důvodem vynechání pobytu venku mohou mimořádně nepříznivé klimatické podmínky, vznik smogové situace (místní železárny) či nepřiměřeně nízká nebo vysoká teplota. V letních měsících dopolední provoz přizpůsobujeme tak, že výchovné činnosti přenášíme do venkovního prostředí v co největším rozsahu. Při procházkách mají děti z důvodu bezpečnosti oblečené dětské reflexní vesty. Pro procházky využívá DS své vlastní kočárky včetně kočárku pro dvojčata. Protože dítě často nedokáže správně odhadnout rizikovou situaci, může

přecenit své síly či schopnosti a dovednosti, pečující osoby dbají a pravidelně děti seznamují formou aktivní prevence – k výchově a motivaci k bezpečnému prostředí a jsou dětem neustále nablízku a ku pomoci. Pravidelně jsou s dětmi nacvičovány plané požární poplachy, únik nejbližšími východy z budovy na vytčené místo před protější MŠ (děti 1. oddělení zaměstnaneckým vstupem, děti 2. oddělení vstupem pro veřejnost).

3.2. Životospráva

Denní řád DS je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí. Děti mají v DS zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, podrobně rozepsaný v režimu dne. Stravování včetně pitného režimu dětem zajišťuje provozovatel zařízení péče o děti ve své vlastní kuchyni na základě smlouvy mezi provozovatelem zařízení péče o děti a rodičem dítěte. Výroba, příprava, přeprava, značení, skladování a uvádění pokrmů do oběhu, včetně zchlazených pokrmů, je v souladu s požadavky potravinového práva a správné hygienické praxe (postupuje se dle vypracované příručky HACCP určené pro výdej stravy). Pokud rodič projeví zájem o individuální stravování dítěte (např. z důvodu značného alergického omezení), na základě smlouvy poskytovatel se zákonným zástupcem dítěte ujedná zajištění individuální stravy dítěti, za kterou zodpovídají rodiče dítěte. Provozovatel zařízení péče o děti je povinen v zájmu ochrany zdraví dětí zajistit uchování, případný ohřev a podání stravy dítěti v souladu s požadavky správné hygienické praxe. Děti mají celodenně k dispozici pitný režim, dětem je podávána dětská káva a mírně slazený čaj (v termonádobách). Celodenní stravování (snídaně, ovocná svačinka, oběd, odpolední svačina) je přizpůsobeno věkové struktuře. Strava je vyvážená a splňuje hygienické požadavky. Jídla jsou připravována s použitím minimálního množství soli a koření. Děti jsou vedeny k samostatnosti u jídla, menším dětem nebo dětem se spec. potřebami pomáháme při podávání stravy, do jídla děti nejsou nuceny, jsou však vedeny k ochutnání. Při jídle jsou děti vedeny ke správnému používání a držení lžice a k dodržování pravidel stolování. Aktuální jídelní lístek obsahuje seznam alergenů a je vyvěšen na nástěnkách v šatnách DS. Povinností zákonných zástupců je uvést do evidenčního listu dítěte alergie a jiné důležité informace týkající se stravy, které budou vést pečující osoby v patrnosti a budou se jimi řídit, možnost poskytování dietního stravování provozovatelem však není možná. Děti obou oddělení po poslechu/četbě pohádky či relaxační hudby po obědě odpočívají (většinou 2 hodiny). Děti v prvním oddělení odpočívají na dětských lehátkách přímo v herně, děti druhého oddělení relaxují na lehátkách či v postýlkách v oddělené ložnici. Plně respektujeme individuální potřeby spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Do spánku děti nejsou nuceny, jsou vedeny k relaxaci. Pokud někdo z dětí neusne, jsou mu nabídnuty náhradní klidové činnosti – prohlížení si knih, klidové činnosti. V dopoledních hodinách umožňujeme dle klimatických podmínek dostatečně dlouhý pobyt na čerstvém vzduchu (hodinu denně), v jiném případě využíváme prostorů místní tělocvičny.

4. Organizace

4.1. Organizace DS

DS, jejíž kapacita je 24 dětí, má k dispozici 2 oddělení po 12 dětech. Zařazení dítěte do DS je možné od 1 roku věku dítěte do zahájení povinné školní docházky. Dítě může navštěvovat DS v pracovní dny, a to celodenně, ve zkrácené denní době nebo pouze některé dny v týdnu. Děti jsou přijímány dle kapacity dětí a to po celý rok. Provoz DS je od 6:00 do 16:00 hod., v pondělí a středu do 18:00 hod. DS je určena pro děti od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky (je tedy heterogenní) a je zaměřena na zajištění potřeb dítěte, na výchovu, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte. Do cílové skupiny spadají děti zdravé i děti se specifickými /speciálními potřebami, kterým v rámci služby a prostřednictvím odborníků organizace Centrum sociální pomoci Třinec, příspěvková organizace nabízíme psychologickou, logopedickou, tyflopeditickou, rehabilitační péči a předškolní přípravu. Nastavení cílové skupiny dětí (velké věkové rozpětí, děti se spec. potřebami) vyžaduje individuální přístup ke všem dětem dle jejich potřeb. DS e tedy dostatečně personálně posilněna a je rozdělena do dvou oddělení (mladší děti a starší děti), přičemž plán výchovy a péče a denní příprava jsou přizpůsobené věku a

schopností dětí. Dětem je také přizpůsoben režim dne a je jim věnována dostatečná pozornost. Každé z oddělení zohledňuje individuální potřeby jednotlivých dětí (děti motivujeme, dopřáváme jim dostatek času). V průběhu dne mají děti dostatek možností kontaktu se všemi pečujícími osobami a se všemi dětmi (ranní příjem, pobyt venku nebo v tělocvičně, při odpoledních činnostech), mají tak možnost využívat klady, které poskytuje věkově heterogenní skupina dětí. Děti ve věkově smíšené dětské skupině se učí ohleduplnosti, chápavosti, pomoci menším dětem a malé děti se učí od starších kamarádů, kteří jsou pro ně zároveň motivací a vzorem.

4.2. Chod DS

DS se řídí Plánem výchovy a péče, který je stejný pro obě oddělení, obsah výchovy a činností se však různí podle aktuálních potřeb dětí, věkové skupiny dětí a jejich stupně vývoje. Všechny pečující osoby se podílí na tvorbě denní přípravy pro obě oddělení v rámci integrovaných bloků, podrobněji pak v rámci týdenních tematických celků. Pečující osoby obou oddělení DS naplňují plán výchovy a péče, všechny jsou zodpovědné za jeho naplňování, zajišťují dětem výchovu a péči a zabezpečují potřeby dětí. Děti jsou do DS přijímány na základě vyplněné žádosti včetně posudku lékaře o zdravotní způsobilosti k nastoupení do dětské skupiny a doloženého potvrzení uplatnění na trhu práce (postavení podpořené osoby na trhu práce - zaměstnání, studium, rekvalifikace). Propagace služby/naší organizace, probíhá jednak elektronickou formou (webové stránky, facebook DS), jednak tradiční formou strategického rozmístění letáčků, oslovování pediatriů a jiných odborníků spolupracujících s naší organizací, ale též recenzemi spokojených rodičů. Snažíme se o vyváženost spontánních, volných a řízených činností. Učíme děti říci svou potřebu, požadavek, nebát se vyslovit svůj pocit. Umět požádat, poděkovat, omluvit se a začlenit se do skupiny. Je respektována možnost neúčastnit se činnosti dítěte při dané aktivitě. Cílem pečujících osob je podílet se na rozvoji schopností a dovedností dětí, informovanost rodičů o programech a činnostech. Výtvořů dětí jsou denně umísťovány k náhledu rodičům, postupně se zakládají dětem do portfolií. Tematické celky se tak mohou podle podmínek zkrátit či prodloužit, záleží na aktuální situaci a potřebě dětí, atraktivitě daného tématu, na vzniklé situaci (sněhová pokrývka) či na potřebě se danému tématu více věnovat. Program vždy nabízí pestrou nabídku zaměřenou na komplexní rozvoj dětí. Charakter aktivit reflektuje roční období, kalendářní rok i místní kulturní a přírodní možnosti. Nezbytná je každodenní příprava pečujících osob, stálý personál, vynikající materiálové a personální zázemí a přesná informovanost o složení dětí na provozu z hlediska počtu, věku a dovedností. Organizace dne probíhá dle denního režimu, který dětem nabízí možnost rituálů, dítě tak snadno pochopí opakující se řád. Režim dne je přizpůsoben možnostem dětí, jejich individuálním a aktuálním potřebám, je možno jej pružně upravovat dle potřeby. Pevně stanovená doba je pouze u doby opuštění obou oddělení, kdy dochází k úklidu a dezinfekci obou oddělení DS a vydávání oběda.

4.3. Časový rozvrh dne – režim dne

6:00-8:00h příchod dětí, předávání dětí pečujícím osobám, mytí rukou po příchodu a následná dezinfekce rukou, volná hra, individuální činnost,

8:00-8:30h osobní hygiena, snídaně, osobní hygiena,

8:30-9:40h společné vítání se s dětmi – ranní kruh, pohybové, výtvarné a jiné činnosti dle plánu výchovy a péče, volná hra, úklid hraček,

9:40-10:00h osobní hygiena, ovocná svačinka, osobní hygiena,

10:00-11:00h sportovní aktivity v tělocvičně a venku dle počasí, ve čtvrtky pobyt v relaxační, multismyslové místnosti snoezelen,

11:00-12:00h osobní hygiena, oběd, osobní hygiena, nácvik svlékání a oblékání do pyžama,

12:00-13:30h čtení před spaním v rámci projektu Celé Česko čte dětem nebo poslech ukolébavek či pohádek, odpočinek/relaxace dětí,

13:30-14:00h nácvik svlékání, oblékání do civilního oblečení, osobní hygiena, odpolední svačina, osobní hygiena,
14:00-18:00h odpolední zájmová činnost – volná hra, individuální činnosti, úklid hraček, odchod dětí domů.

Výše uvedený režim dne je orientační. Stanovená časová období se mohou měnit dle potřeby.

Denní aktivity jsou rozděleny na řízené aktivity, spontánní aktivity a rituály:

• **ŘÍZENÉ AKTIVITY:** Cíleně řízené aktivity s dětmi vedené pečujícími osobami, ve kterých se prolínají všechny výchovy. Pokud se dítě z nějakého důvodu odmítá zapojit (např. doba adaptace), není nuceno.

• **SPONTÁNNÍ AKTIVITY:** Volná hra, kdy si dítě samo volí, co chce dělat. Rozvíjí samostatnost, fantazii a spontaneitu. Pomáhá dítěti zpracovávat jeho zážitky a emoce, učí zabavit se samo, učení nápodobou, rozvíjí se komunikační schopnosti, kooperace a spolupráce s vrstevníky. Děti získávají zručnost, zkouší, hledají, přemýšlí, improvizují. Při spontánních aktivitách se nejvíce projevuje úroveň vývoje dítěte.

• **RITUÁLY A PRAVIDLA DS**

V DS máme několik rituálů, například básničky a písničky k různým činnostem, ranní uvítací kruh, čtení pohádek před poledním odpočinkem atd. Tyto opěrné body pomáhají dítěti vnímat i časovou rovinu dne. Děti průběžně seznamujeme se základy slušného chování – také prostřednictvím užívání několika pravidel, které děti učíme ve formě krátkých básniček ke konkrétním aktivitám. Tato pravidla jsou vyvěšená v prostorách šaten a heren.

ŽELVIČKOVÉ PRAVIDLO: V herně nožky neběhají, pomalu se procházejí.

HAJÁNKOVÉ PRAVIDLO: Už budu spát postýlko, jen, co zhasne světýlko.

SOVIČKOVÉ PRAVIDLO: Kdo chce všechno vědět, znát, musí umět naslouchat.

SRDÍČKOVÉ PRAVIDLO: Všichni se tu máme rádi, protože jsme kamarádi.

ŽIDLÍČKOVÉ PRAVIDLO: Když já dětem ublížím, na židli se posadím. Budu na ní sedět sám a přemýšlet, jak se chovat mám.

STOLEČKOVÉ PRAVIDLO: Ke stolu si sedneme, už se ani neheme.

TALÍŘKOVÉ PRAVIDLO: U jídla já pěkně jím, na nikoho nemluvím. Všechno sním a vypiju, pak se hezky umyju.

KOŠŤÁTKOVÉ PRAVIDLO: Když si hračky roztahám, na místo je vždycky dám.

MYDLINKOVÉ PRAVIDLO: To jsou ruce, to jsou dlaně, mýdlo s vodou patří na ně.

KAPIČKOVÉ PRAVIDLO: Vodo, vodo, vodičko, pustím tě jen maličko.

PUSINKOVÉ PRAVIDLO: Kouzelná slovíčka otevírají srdíčka. Pár kouzelných slovíček při sobě vždy nosím, na shledanou, dobrý den, děkuji a prosím.

4.4. Řízení DS

Provozovatelem DS je Centrum sociální pomoci Třinec, příspěvková organizace zastoupena Mgr. Kamilem Raszkou, MBA/ředitelem organizace, který spolu s interními zaměstnanci Centra sociální pomoci Třinec, p.o. zabezpečuje provoz a chod DS, která je jednou z poskytovaných služeb výše zmíněné organizace. DS se řídí jednak interními směrnici organizace, např. příručkou HACCP, etickým kodexem, provozním řádem, směrnici týkajícími PO (Požární ochrana), BOZP, ale také vnitřními pravidly - provozním řádem DS. Vedoucí DS s vedoucími ostatních služeb a s provozovatelem rovněž pravidelně vyhledávají a mapují rizika a řešení nenadálých událostí ve službě/v budově organizace. Dokumenty jsou každoročně či dle potřeby aktualizovány. Za chod obou oddělení DS je zodpovědná vedoucí DS Bc. Jana Kubiková (vedoucí pečovatelka). Za plán výchovy a péče a jeho dodržování zodpovídá rovněž vedoucí DS (vedoucí pečovatelka) spolu s ostatními pečujícími osobami obou oddělení.

4.5. Personální obsazení DS

Organizačně spadá DS a její personál do Centra sociální pomoci Třinec, příspěvkové organizace. Chod DS zabezpečují interní zaměstnanci organizace. O děti se stará 5 pečujících osob, z nichž každá pracuje na HPP (různé úvazky: 2x8h, 2x7h, 1x5h). Částečným úvazkem do DS spadají ještě další dvě pracovnice poskytující dětem odbornou péči

(logopedii, tyflopeditii a předškolní přípravu). Všechny pečující osoby splňují kvalifikační požadavky, tedy odbornou způsobilost, dle zákona č. 247/2014 Sb. Částečným úvazkem spadají do DS: ředitel organizace/poskytovatel, asistentka ředitele, ekonom, dvě účetní, vedoucí stravovacího úseku, tři kuchařky, dvě pracovnice úklidu a výdeje stravy, prادلena, údržbář. Psycholog spolupracuje s organizací (DS) prostřednictvím DPČ. Chod DS je zabezpečen i v době čerpání dovolené či nemoci. Pečující osoby zajišťují vlastní realizaci plánu výchovy a péče v obou odděleních, v mimořádných situacích mohou pečující osoby s platným potravinářským průkazem během dne a za dodržení všech hygienických zásad a dle správné hygienické praxe (dle příručky HACCP) vykonat práci pomocného personálu - výdej jídla, úklid nádobí do myčky, příprava lůžkovin, drobný úklid v mimořádných situacích během dne (v době nemocenské či nepřítomnosti pracovnice výdeje stravy). K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu uvnitř DS i mimo prostory DS jsou pečující osoby/pracovníci rovněž každoročně proškolení v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví, požární ochrany, absolvují též pravidelně cvičný poplach (evakuace dětí na vyhrazené místo) a školení první pomoci. Pečující osoby se zúčastňují nabízených školení či online workshopů MPSV, neustále si tak zvyšují odbornost pečujících osob.

4.6. Adaptační program/adaptace

Nástup dítěte do DS je velkou změnou nejen pro dítě, ale pro celou rodinu. Je pochopitelné, že jistou míru nejistoty a obav mají všichni účastníci, dítě, rodiče, i personál DS. Adaptací rozumíme dobu, kdy si dítě zvyká na něco nového, v našem případě na nové prostředí DS, nové lidi, nová pravidla a především na odloučení od rodičů. Dostává se tak na novou úroveň socializačního procesu, který již není vázán pouze na rodinu, dítě se srovnává s faktem, že většina pozornosti okolí již není zaměřena na něj a začíná se začleňovat. Každé nově přichozí dítě má při vstupu do DS právo na individuální adaptační režim/plán, který je u každého dítěte velmi individuální (trvá zpravidla 1 měsíc, ale i déle). Proto je adaptační režim/plán realizován na základě společně dohodnutého postupu rodičů a vedoucí DS, případně ostatních pečujících osob. Rodiče jsou o průběhu adaptace dítěte průběžně informováni. Pro úspěšné zvládnutí adaptace dítěte se doporučuje pravidelná docházka dítěte a je také nezbytná spolupráce zákonných zástupců s DS. Na adaptaci dítěte se podílí zejména pečovatelky působící v konkrétním oddělení, kde je dítě umístěno. V rámci provozu DS však dítě během dne přichází do styku se všemi pečujícími osobami, na které si takto postupně zvyká. Po uplynutí této doby se předpokládá plná integrace, případné výjimky lze tolerovat pouze v případě, že zásadním způsobem nenarušují atmosféru v dětské skupině, neohrožují bezpečí či zdraví ostatních dětí. Žádoucím výsledkem období je pak adaptace dítěte na DS projevující se tím, že dítě zvládá pobyt v DS bez velkých emocionálních výkyvů a uspokojivě zde rozvíjí své schopnosti a dovednosti. Odloučení od rodičů není po dokončení adaptace stresem, dítě chápe, že pobyt v DS je časově omezen a rodiče si jej vždy vyzvednou.

4.7. Podmínky výchovy a péče dětí se speciálními/specifickými výchovnými potřebami

Do DS přicházejí děti z různých rodinných prostředí, s různými schopnostmi a dovednostmi. Nabízíme podporu pro práci s dětmi, které mají odlišné sociální návyky, pocházejí z cizojazyčného prostředí, vyrůstají v nepodnětném rodinném prostředí, jsou vývojově opožděné (např. v řeči), mají lehčí mentální či fyzické omezení či specifické/speciální potřeby. DS takovým dětem nabízí prostor pro společný rozvoj. Do DS jsou přijímány kromě dětí zdravých také děti se spec. potřebami. S ohledem na to poskytovatel zajistil dostatečné personální zajištění nad povinný zákonný rámec pro efektivní provoz DS a v zájmu poskytování kvalitní péče o děti. Důvodem většího počtu pečujících osob na počet dětí v DS (kapacita DS je 24 dětí), kdy dochází k propojení různých věkových kategorií dětí (od jednoho roku do zahájení povinné školní docházky), je náročnost uspokojování potřeb dle věku dětí a při výskytu dětí se spec. potřebami. Větším počtem pečujících osob je zajištěna individuálnější péče o děti, dochází ke zvýšení bezpečnosti dětí, usnadňuje se naplňování PVP, zajišťují se aktuální potřeby individuální potřeby dětí, snadnější zvládnutí adaptačních procesů nových dětí, věnování se malému dítěti, které nespí při odpoledním klidu, snadnější zástup v době nemoci či dovolené. Kolektiv pečujících osob je stabilní – nemění se, což je pro děti pozitivní. Rovněž jsou zajištěny podmínky provozu i vybavenost DS včetně bezbariérového přístupu. Účelem podpory pečujících osob

je snaha o maximální zapojení dětí se spec. potřebami a maximální využití rozvojového potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Z toho důvodu pečující osoby volí vhodné (potřebám dětí odpovídající) činnosti a aktivity. Pečující osoby, které s dětmi realizují PVP, rovněž dodržují profesionální postoj a přístup. PVP DS respektuje individuální potřeby a možnosti každého dítěte, jeho naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Při plánování a realizaci PVP máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních potřebách a možnostech liší. Snahou DS/pečujících osob je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Pečující osoby jsou povinny realizovat a naplňovat PVP. Naším cílem je, aby děti v DS měly pocit bezpečí, lásky, spravedlnosti, respektu k jejich individualitě, samostatnosti i možnosti zařazení do DS a mezi své vrstevníky. Rozvoj osobnosti dítěte se spec. potřebami závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno, proto pečující osoby vytváří podmínky pro jejich pozitivní přijetí, začlenění a spolupráci s ostatními dětmi (zvládnutí adaptace). K tomu je zapotřebí rovněž úzká spolupráce s rodiči všech dětí, citlivá komunikace a předávání potřebných informací, ale také případná spolupráce s odbornými pracovníky. Základní principy péče jsou respektování rozdílných potřeb dětí jako subjektů výchovy, dále vstřícnost, vlídnost, trpělivost, vyrovnání podmínek pro všechny děti včetně skupin dětí sociálně, ekonomicky, zdravotně, etnicky či jazykově znevýhodněných. Cílem není dovést všechny děti na stejnou výkonnostní úroveň, ale vytvořit co nejlepší podmínky pro přirozený osobnostní rozvoj, společný život a úspěšná výchova každého z nich.

4.8. Spoluúčast rodičů

DS chce být partnerem rodičů při výchově a péči dětí. Spolupráci rodičů a pečujících osob považujeme v péči za klíčovou. Individuálně sledujeme potřeby jednotlivých dětí a jejich rodičů. S rodiči individuálně konzultujeme, jak jejich dítě prospívá a domlouváme se na společném postupu ve výchově a na řešení případných problémů. V případě potřeby mohou rodiče požádat také o využití odborné psychologické konzultace, kterou zajišťuje odborný pracovník organizace. Pečující osoby denně komunikují s rodiči při předávání dětí (ráno, v poledne či odpoledne), operativně kontaktují či informují rodiče dle potřeby, kontakt mezi rodiči a pečujícími osobami je tak každodenní. Rodiče mohou kdykoli hovořit s vedoucí DS nebo si s ní domluvit schůzku; v rámci jednání se zájemcem či v případě zájmu vedoucí DS provede rodiče s dítětem zařízením/DS, vedoucí DS také zprostředkovává kontakt rodičů s provozovatelem či odbornými pracovníky zajišťujícími dětem odborné péče. Rodiče jsou o chodu skupiny, akcích a dalších událostech informováni osobně vedoucí DS/pečujícími osobami, ale také telefonicky nebo SMS zprávami, e-mailem, informačními nástěnkami. Informace (nejčastěji o uskutečněných akcích DS s fotodokumentací) jsou zveřejňovány na webových stránkách organizace či facebooku DS/organizace. Další formou je také setkávání při společných akcích dětské skupiny (např. besídky, možnost vystupujícího hosta v rámci akce „Křeslo pro hosta“).

4.9. Psychosociální podmínky

Fungování DS je založeno na pocitu spokojenosti jak u dětí, tak dospělých. Naší snahou je, aby se děti cítily jistě a bezpečně a mohly se tak správně rozvíjet a zařadit mezi vrstevníky. Pečující osoby jim jsou partnerem, který je provází celým dnem a citlivě reaguje na jejich potřeby. Proto také přistupujeme k dětem respektujícím způsobem; přistupujeme k dětem s ohledem na jejich věkové a individuální zvláštnosti; respektujeme přirozené potřeby dětí (potřebu spánku, odpočinku, ale i volného pohybu); vytváříme dostatek podnětů během celého pobytu v DS. Pečující osoby naplňují tento cíl ve všech činnostech během celého dne, respektují individuální i věkové zvláštnosti dětí a charakter skupiny, se kterou pracují. Děti mají také právo na přiměřený čas (děti mají vždy možnost dokončit svou činnost s ohledem na své schopnosti). K veškerým činnostem se snažíme děti co nejvíce motivovat. Naše DS se snaží všestranně rozvíjet osobnost dítěte ve všech oblastech psychosociálního a fyzického vývoje. Nově přijaté děti mají možnost adaptovat se v novém prostředí formou krátkodobých pobytů. Postupně se seznamují s pravidly

soužití, novými kamarády a pečujícími osobami. Vedeme je k samostatnosti, ohleduplnosti, toleranci, k mluvenému projevu a vyjadřování myšlenek. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Pečující osoby děti vždy přiměřeně zatěžují v rámci jejich možností. Děti mají možnost kdykoliv relaxovat. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v DS řád a učit děti pravidlům soužití. Pečující osoby, stejně jako ostatní pracovníci organizace, se dětem snaží vytvořit přátelské a vstřícné prostředí plné zajímavých podnětů založené na vlastním a osobním příkladu a spolupráci (mezi pečujícími osobami a dětmi, mezi pečujícími osobami a pracovníky navzájem a mezi pečujícími osobami a zákonnými zástupci). S dětmi je komunikováno smysluplným způsobem (blízký jejich vnímání a chápání). Děti mají možnost výběru (umožňuje volbu činnosti při řízené činnosti i volné hře, volba hraček). Dětem je zajištěno vhodné prostředí, které je modernizováno a pravidelně zatraktivňováno (nákup nových pomůcek a hraček, jejich obměna a vybavení), což má vliv na rozvoj jejich fantazie při činnostech a hrách. Vytváříme dostatek podnětů během celého pobytu v DS. Ve skupinkách nebo individuálně se zaměřujeme na upevňování různých dovedností dětí. K veškerým činnostem se snažíme děti co nejvíce motivovat a také jim poskytujeme okamžitou zpětnou vazbu (hodnocení dané činnosti a chování, pochvala). Požadované zvládnutí problému dává možnost opakování, zkoumání a schopnosti dítěte požádat o pomoc, ale též citlivého přístupu pečující osoby k možnostem a schopnostem dítěte.

Dětská skupina PAMPELIŠKA dodržuje tato práva dětí:

- Dítě má právo na to, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno, nepoužíváme proto žádné neuctivé ani degradující projevy v přístupu k dítěti.
- Při provozu v DS jsou respektována práva dítěte v souladu s Úmluvou o právech dítěte, je zakázáno používat vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení anebo takové výchovné prostředky, které se dotýkají důstojnosti dítěte, nebo které jakkoli ohrožují jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.
- Dítě má právo na ochranu před jakoukoli formou zneužívání; všechny děti mají stejná práva; každé dítě je respektováno jako jedinečná osobnost; neděláme rozdíly mezi dětmi v rase, barvě pleti, přesvědčení, víře.
- Dítě má právo být respektováno jako jedinečná osobnost s vlastními potřebami. Zajišťujeme poskytování péče o dítě v DS v souladu s předem sjednanými individuálními požadavky, pokud jsou v souladu s pravidly služby.
- Pracovníci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o veškerých skutečnostech týkajících se dětí a jejich rodičů; veškerá dokumentace vedena pracovníky je zabezpečená proti neoprávněnému nahlížení a zneužití třetí osoby. Veškeré poskytnuté údaje budou chráněny v souladu s NAŘÍZENÍM EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27.04.2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů – GDPR) a se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a budou použity výhradně pro potřeby dětské skupiny.
- Rodič má právo podávat podnětné připomínky, pochvaly nebo si stěžovat na kvalitu poskytované služby v dětské skupině. Veškeré podněty, připomínky a stížnosti jsou v rámci poskytované služby ve skupině vnímány jako zdroj informací k dalšímu rozvoji a zkvalitňování služby. Kniha pochval, podnětů a stížností je umístěna v šatně dětí 1. oddělení DS.

5. Plán výchovy a péče

5.1. Charakteristika PVP

DS se řídí Plánem výchovy a péče o dítě, který vychází z Rámcového vzdělávacího plánu pro předškolní vzdělávání, je však upraven pro heterogenní skupinu dětí od 1 do zahájení povinné školní docházky, v DS převažují tříleté děti a děti starší 3let. U dětí jednoletých a dvouletých jsou aktivity zaměřeny především na zvládnutí sebeobslužných činností v oblasti hygieny, stolování, rozvoj řeči a hry. U všech věkových skupin je dbáno na rozvoj hrubé a jemné motoriky (např. pohybové činnosti, výtvarná výchova přizpůsobená věku dětí), rozvoj řeči a slovní zásoby (např. básničky, písničky, četba pohádek a příběhů, snaha k vedení dialogu formou kontaktní loutky). V heterogenní

skupině (věkově smíšené) děti pracují společně, navzájem si pomáhají a podporují se. Děti se takto mohou v mnohém přirozeněji rozvíjet. Mladší děti čerpají ze vzoru chování a jednání dětí starších. Mohou si tak spoustu věcí společně vyzkoušet či vypořádat. Mladší děti se v kolektivu se staršími dětmi snadněji adaptují, rychleji se učí novým věcem, snáze si osvojují řečové projevy nebo hygienické návyky. Učení nápodobou je v tomto jedním z nejpřirozenějších učebních postupů. Starší děti jsou si díky tomu vědomy své důležitosti ve skupině. Prožívají uznání mladších a pochvalu od dospělého pečujícího. Přirozeným způsobem je jim vštěpována zodpovědnost nejen za sebe samotné, ale i za druhé. U některých vybraných činností však vytváříme menší skupinky, aby rozvoj konkrétních dovedností a znalostí odpovídal věku dítěte a mohlo docházet k přirozenému porovnávání v rámci věkové kategorie. PVP zajišťuje rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte se zaměřením na formování osobnosti dítěte a fyzický a psychický vývoj dítěte a přizpůsobuje se vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dítěte s ohledem na jeho věk, možnosti dle stupně jejich vývoje. PVP je otevřený a v budoucnu měnící se dokument. PVP směřuje k všeobecnému rozvoji dítěte na základech respektujícího přístupu.

Cílem DS je navázat na velmi dobrou spolupráci s rodiči a společně s nimi vychovat zdravé dítě, zajistit harmonický tělesný i duševní vývoj, radost z pohybu, obratnost a dovednost při hře, schopnost učit se, rozvíjet řeč, poznání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb, vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání sebedůvěry. Vést děti k zájmu podílet se na společném životě, učit se spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé. Po celý rok nabízíme dětem pestrou paletu různorodých a bohatých činností, aktivit a akcí. Veškeré činnosti vycházejí ze zájmu dítěte a jeho tvořivosti. Naší snahou je, aby zde byly děti maximálně šťastné a spokojené. Učení probíhá při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Učení a rozvoj dětí zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, hře, prožitkovém a interaktivním učení. Pečující osoba napomáhá dítěti v jeho individuálním rozvoji a zároveň vede dítě ke spolupráci s ostatními dětmi tak, aby se dítě začlenilo do DS, nalezlo v ní své místo a hlavně se cítilo bezpečně. Je brán ohled na schopnosti a možnosti jednotlivých dětí, prostředí je vstřícné, podnětné. Ke každému dítěti přistupujeme individuálně, s respektem a ohledem k jeho osobnosti, potřebám, schopnostem a omezením. Rozvojové možnosti a předpoklady dětí závisí na formách výchovy a péče a dalších činnostech, kdy upřednostňujeme prožitkové hravé aktivity, vedení ke spolupráci s druhými. Dětem jsou nabízeny činnosti, které podporují dětskou zvědavost, tvořivost, různé zájmy a radost z poznávání nového. Učení probíhá formou hry, pohybových aktivit například ověřeného programu MUDr. Věry Klepové (speciální cvičení koordinace pohybů a smyslů posilující mozkovou souhru), jehož výsledkem je posílení paměti, pozornosti, fyzické obratnosti, grafomotoriky a zároveň poskytuje dětem příjemnou zábavu. Aktivity probíhají s maximálním využitím názorných pomůcek. Na specifika potřeb dětí mladších tří let je kladen důraz, stejně tak jsou však zohledňovány potřeby dětí starších tří let či dětí se spec. potřebami. Nehodnotíme výkon dětí, podstatný je pro nás samotný akt tvoření a s ním spojený hluboký prožitek sebe sama, radosti a naplnění. Tyto zkušenosti dětem přináší pozitivní postoj k životu, umění hledat a nalézat nečekaná řešení při překonávání úkolů a potíží. Ve výchovném působení poskytujeme dětem dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření. Během dne se střídají spontánní, řízené, skupinové či individuální činnosti.

Vzhledem k tomu, že do cílové skupiny spadají děti zdravé i děti se spec. potřebami, v rámci služby nabízíme odbornou logopedickou, tyflopédickou, rehabilitační, psychologickou péči a předškolní přípravu. V DS je také realizována kampaň Celé Česko čte dětem, jejímž cílem je zařadit dvacetiminutové předčítání dětem, ale také podpořit četbu v rodinách.

Pětileté a starší děti se spec. potřebami v DS jsou ze zákona přihlášení ve svých spádových MŠ, které mají na žádost zákonných zástupců individuální vzdělávání, za které zodpovídají rodiče. MŠ ve spolupráci s rodiči průběžně hodnotí pokroky dětí (na základě domluvy je možná návštěva pedagoga MŠ v DS). Jako bonus se těmto dětem věnuje pracovník, který na základě plánu dětem pomáhá v rozvoji Metodou Dobrého startu, zaměřuje se mj. na rozvoj grafomotoriky (tréninkový program zaměřený na zmírnění grafomotorických obtíží u dětí předškolního a školního věku).

5.2. Specifické zaměření PVP

Vzhledem k heterogenní skupině dětí pečující osoby v obou odděleních volí při plánování denní přípravy (úkolů, činností) vše dle individuálních schopností dětí (odstupňovanost složitosti zvolených úkolů). Větší počet pečujících osob poskytuje rovněž prostor s dětmi pracovat skupinově nebo individuálně. U nejmenších dětí klademe důraz zejména na usnadnění a zvládnutí adaptace a také sebeobslužných činností, kdy zohledňujeme individuální přístup. U starších dětí se snažíme rozvíjet jejich rozvoj ve všech oblastech výchovy. U dětí se spec. potřebami uplatňujeme individuální přístup dle potřeb dítěte. Při práci s tak velkým věkovým rozpětím dětí a s dětmi se spec. potřebami je velmi důležitá komunikace mezi pečujícími osobami obou oddělení, které si předávají informace o dětech. Vedoucí DS a pečující osoby průběžně hodnotí vývoj dětí se spec. potřebami a domlouvají se na společném a zároveň jednotném přístupu k dítěti, aby se co nejvíce rozvíjelo.

5.3. Obsah PVP pro děti od 1 roku do zahájení povinné školní docházky

Dle zákona č. 247/2014 Sb. je naší prioritou rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte se zaměřením na formování osobnosti dítěte a fyzický a psychický vývoj dítěte. PVP je rozdělen do integrovaných bloků, ke každému bloku se vážou tematické celky, které jsou dále podrobněji rozpracovány. Časové určení celků je týdenní, je možno je ale přizpůsobit, záleží na zájmu dětí a na aktuálním dění v DS. Ve vztahu mezi integrovanými bloky a výchovnými oblastmi platí, že bloky jsou tvořeny tak, aby „zasahovaly“ (integrovaly) všechny výchovné oblasti (s tím, že některá oblast může převažovat, jiné se může blok dotýkat jen velmi okrajově). PVP je pro všechny věkové kategorie stejný, v rámci týdenních tematických celků a denních příprav je dále podrobně rozpracován pro 2 oddělení. Integrované bloky se vztahují k ročnímu období. Každý integrovaný blok pokrývá 3 kalendářní měsíce. Každý měsíc se člení na týdenní tematické celky, které s daným ročním obdobím většinou souvisí a ke kterým se rovněž vztahují aktivity a činnosti a které dětem poskytují dostatek zajímavých a různorodých podnětů ke konkrétním činnostem. Činnosti, které se týkají daného tématu, jsou celý den provázané a navazují na sebe. Jejich obsah je batolecímu i předškolnímu dítěti srozumitelný a pomáhá dítěti chápat sebe sama i okolní svět, rozumět jeho dění a orientovat se v něm. Srozumitelným způsobem jsou dětem osvětlována témata a události probíhající v danou roční dobu (měnící se příroda, tradice, svátky, změny v přírodě). Je upraven tak, aby vyhověl věku, úrovni rozvoje a sociálním zkušenostem dětí, pro které jsou bloky (jednotlivé tematické celky) připravovány. Cílem je, aby dítě pochopilo svět kolem sebe, pochopilo pravidla společnosti, znalo své potřeby a dokázalo pracovat se svými schopnostmi a získanými dovednostmi. Rozvíjejí intelektové i praktické schopnosti a dovednosti dítěte, prohlubují jeho poznání, obohacují jeho praktickou zkušenost a zvyšují praktickou využitelnost toho, co se dítě naučí. Dítě získává skutečné činnostní výstupy – kompetence - postupně a průběžně.

5.4. Klíčové kompetence

Realizaci výchovného obsahu u dětí rozvíjíme klíčové kompetence, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince do společnosti.

V průběhu práce s dětmi je kladen důraz na vytváření a rozvíjení těchto následujících klíčových kompetencí:

- kompetence k učení – dítě dovede pozorovat a zkoumat okolí, soustředit se na danou činnost, všímá si souvislostí, experimentuje, užívá jednoduché pojmy, má základní poznatky o světě lidí, přírodě, učí se spontánně a s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění;
- kompetence k řešení problémů – z opakovaných situací se dítě dovede ponaučit a samostatně se rozhodnout; v případě vhodné motivace dovede využít svou vůli; překonává jednoduché překážky; je přiměřeně svému věku samostatné; všímá si dění i problémů v jeho okolí; řeší problémy, na které stačí; nebojí se chybovat;

- kompetence komunikativní – ovládá řeč - hovoří ve smysluplných větách, umí vyjádřit svou potřebu, má dostatečnou slovní zásobu k dorozumění s druhými, dokáže klást otázky i odpovídat na ně, rozšiřuje si svoji slovní zásobu, ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky;
- kompetence sociální a personální – dítě prosazuje svůj názor, ale také vnímá potřeby druhých, zapojuje se do kolektivních činností, chápe, co je správné a co nesprávné – otázky agresivity, ubližování druhému, nespravedlnost, pomoc druhému, chová se při setkání s cizími lidmi obezřetně, umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná;
- kompetence činnostní a občanské – chápe význam povinností, zodpovědnosti za své chování, význam pracovitosti nebo naopak lenosti, umí vyhodnotit své chování, přijímat změny, snaží se dbát na své zdraví a bezpečí. Učí se svoje činnosti plánovat, organizovat, řídit, má smysl pro povinnost ve hře, uvědomuje si svá práva i práva druhých, vytváří pravidla společného soužití s vrstevníky.

5.5. Výchovné oblasti

Výchovné oblasti vedou k rozvoji schopností dětí, jejich hygienických a kulturních návyků se zaměřením na formování osobnosti dítěte a fyzický a psychický vývoj dítěte. Jednotlivé výchovné oblasti se v rámci celého roku prolínají, vycházejí z aktuálních a individuálních potřeb dětí, jejich věku a možností rozvoje.

a) oblast biologická:

dítě a jeho tělo (např. uvědomění si vlastního těla, umět užívat smysly, sebeobsluha, stolování, hygiena, oblékání, pohybová činnost, pohádkové cvičení, přirozený pohyb na čerstvém vzduchu, zdravé životní návyky, zvládnutí jednoduchých pracovních úkonů, zdokonalování dovedností, rozvoj fyzické zdatnosti apod.);

Pečující osoba volbou aktivit usiluje o stimulování a podporu růstu a neurosvalového vývoje dítěte, podporu jeho fyzické pohody, zlepšování tělesné zdatnosti dítěte a jeho pohybové a zdravotní kultury, podporu rozvoje pohybových a manipulačních dovedností, učení dítěte samoobslužným dovednostem a vede dítě ke zdravým životním návykům a postojům. U nejmenších dětí pečující osoby podporují rozvoj přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení, které souvisí s utvořením základního návyku pro správné držení těla, zautomatizováním již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), prováděním dechových cviků, relaxačních cviků, procvičováním lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvalu. Využíváme podnětného prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat. Pečující osoby rovněž s dětmi realizují hudebně-pohybové činnosti, které rozvíjejí smysl pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písních, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu).

b) oblast psychologická:

dítě a jeho psychika (např. dorozumívání se mezi lidmi, vyjadřování svých myšlenek, pocitů, formulování otázek, zájem o knížky, říkanky, písničky, vyjadřování svého souhlasu nebo nesouhlasu, rozvoj náklonnosti k nějaké činnosti, prožívání radosti ze zvládnutého a poznaného, soustředění se na činnost a její dokončení, respektování pravidel, apod.). Pečující osoba volbou aktivit a činností podporuje duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů, kreativity a sebevyjádření a povzbuzuje dítě v dalším rozvoji poznávání a učení.

podoblasti:

1. JAZYK A ŘEČ: rozvoj řečových schopností, dovedností (verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým, komentování aktivit, vedení dětí k dialogu při hrách, poslech pohádek, užívání gest, situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů, prohlížení obrázkových knih a leporel apod.)

2. POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE MYŠLENKOVÉ OPERACE:

kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, podporování a posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování, vytváření pozitivního vztahu k učení.

3. SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE:

umět užívat, vyjádřit a prožívat svoje city, získat zdravé sebevědomí, učit sebedůvěře a estetickému vnímání.

c) oblast interpersonální:

dítě a ten druhý (např. život v rodině, vztahy mezi dětmi ve skupině i dospělými, pravidla vzájemného chování – poděkování, pozdrav, požádání o pomoc, herní pravidla, apod.), ochrana osobního soukromí ve vztahu s druhými dětmi, rozvoj kooperativních dovedností, rozvoj komunikace verbální i neverbální, navazování komunikace s ostatními. Pečující osoba volbou aktivit a činností v dětské skupině podporuje utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilování, utváření a kultivování jejich vzájemné komunikace.

d) oblast sociálně-kulturní:

dítě a společnost (např. lidové zvyky a tradice, svět hudby, výtvarného a dramatického umění, apod.), poznávání, chápání a spoluvytváření pravidel společenského soužití, rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, poznávání a osvojování mezilidských morálních hodnot. Pečující osoba volbou aktivit a činností v dětské skupině provádí dítě společně s ostatními lidmi, uvádí ho do pravidel soužití s ostatními, uvádí je do světa materiálních a duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomáhá dítěti osvojit si potřebné dovednosti a návyky a umožňuje mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. V průběhu celého roku jsou děti seznamovány s tradicemi dle jejich věkové úrovně. Dále jsou u každé tradice nebo zvyklosti odpovídající říkanky, básničky a písničky. Ke každé tradici nebo významnému dni jsou připraveny výtvarné aktivity, které mohou událost dětem přiblížit.

e) oblast enviromentální:

dítě a svět (např. prostředí, v němž dítě žije, ale i jeho okolí (technika), příroda živá i neživá, životní prostředí a jeho ochrana, planeta Země, světadíly, apod.), vykonávat a osvojit činnosti k péči o okolí, zdraví, vytvářet povědomí o důležitosti sounáležitosti se světem, přírodou, lidmi přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí. Pečující osoba se prostřednictvím nabízených aktivit v dětské skupině snaží u dítěte založit základní povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového měřítka. Vytvořen je základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Zařazujeme sem i environmentální výchovu a s ní spojené aktivity.

5.6. Formy a metody výchovy a péče a další činnosti

DS je zaměřena na zajištění potřeb dítěte, na výchovu, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte. DS tedy směřuje k všestrannému rozvoji dítěte. Výchova je proces záměrného působení na osobnost dítěte s cílem dosáhnouti pozitivních změn v jeho vývoji. Vedle přímého působení pečujících osob jde zejména o vytváření podmínek a vhodného prostoru pro vývoj a rozvoj dítěte v souladu s jeho individuálními předpoklady, jeho osobní spokojenost a pohodu. Pečující osoby dětem napomáhají chápat okolní svět a motivují je k poznávání a učení, stejně jako je učí žít ve společnosti ostatních, přibližovat a chápat všeobecně uznávané normy a hodnoty. Výchova a péče se tedy přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dítěte s ohledem na jeho věk, individuální zvláštnosti, a dbá, aby tato vývojová specifika byla při výchově dětí v plné míře respektována. Rozvojové možnosti a předpoklady dětí limitují metody a formy práce, jsou upřednostňovány

prožitkové hravé aktivity, vedení ke spolupráci s druhými, jsou nabízeny činnosti, které podporují dětskou zvědavost, tvořivost, různé zájmy a radost z poznávání nového. Během dne se střídají spontánní, řízené, skupinové i individuální činnosti. Výchova je důsledně vázána k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Na základě pozorování, uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, pravidelného sledování jeho rozvojových i výchovných pokroků zajišťujeme, aby cílené aktivity pečujících osob probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu výchovnému úsilí způsobem a v míře jemu vyhovující. Dítě tak může dosahovat výchovných a rozvojových pokroků vzhledem k jeho možnostem optimálním a samo se může cítit úspěšné, svým okolím uznávané a přijímané. Děti od jednoho roku do tří let se učí hlavně napodobováním, experimentováním a pravidelným opakováním. K těmto činnostem využíváme prostory s dostatečným množstvím hraček a výchovných pomůcek.

Rozvojové předpoklady a možnosti dětí vyžadují uplatňovat odpovídající **metody a formy práce**. Využíváme metody **prožitkového a kooperativního učení hrou** a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte a na smyslovém vnímání, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Ve výchově poskytujeme dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány, dochází tak také k rozvoji dítěte formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

V DS je v dostatečné míře uplatňováno **situační učení** založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, že se dítě učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl. Významnou roli v procesu učení sehrává spontánní **sociální učení**, založené na principu přirozené nápodoby. Dítě podvědomě vnímá chování ostatních dětí a PO, osvojuje si tak chování a jednání. Proto ve všech výchovně zaměřených činnostech a situacích, které se v průběhu dne v DS vyskytnou, jsou dítěti poskytovány vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné. V DS se snažíme uplatňovat aktivity **spontánní i řízené** založené na principu nápodoby, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem každého dítěte. Většina těchto aktivit probíhá formou dětské hry, ať už je to hra tvořivá, u starších dětí hra námětová (např. „na opraváře“, „na prodavačku“ apod.), konstruktivní (rozvíjí fantazii, představivost), dramatizující nebo pohybová.

Pomocí konstruktivních her skládá dítě k sobě různé stavební prvky a části, které sestavuje v celky – např. stavba ohrady pro zvířata, auta, stavby z různých tvarů, kostek, stavba v písku – přesypávat, nakládat, vozit, skládat apod). Konstruovací princip probíhá při vrstvení věcí na sebe, kolem sebe i do sebe navzájem. Ve věku od 2 do 3 se jedná o společnou hru dítěte s dospělým, která probíhá jednak nápodobou – dítě opakuje to, co se mu ukazuje, nebo společnou činností – pečovatelka postaví jednu kostku, dítě druhou. Pečující osoba tak dítěti přirozenou formou ukazuje smysl a cíl stavby. Ukázková činnost pečovatelky je zvláště důležitá v případě použití nových netradičních materiálů nebo ukázky jiných stavebních principů a postupů, kdy se snaží být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Hlavním úkolem pečovatelek je iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem.

Učení probíhá formou hry, pohybových aktivit s cílem osvojit si základní pohybové dovednosti úměrně dle věku dítěte (**motorické učení**). Aktivity probíhají s maximálním využitím názorných pomůcek (**názorné učení**). Během volné hry pečující osoby registrují především to, aby se děti nehromadily v omezeném prostoru a nedocházelo tak ke konfliktům. Všechny způsoby a cesty, kterými u dětí rozvíjíme návyky, dobré vlastnosti, řešíme problémové situace, jsou obecně známé jako **metody výchovy**. U starších dětí, které již dosahují určitého stupně intelektu jsou to metody, které působí na rozum: **přesvědčování, vysvětlování, individuální rozhovor**, kdy v případě nějakého

přestupku, se pečující osoba snažila docílit u dítěte toho, aby se to již neopakovalo (pečující osoba klidně bez zvýšení hlasu provede s dítětem rozbor výchovné situace, ve které zjišťujeme příčiny a motivy jednání).

Mezi metody působící na city patří:

- 1) pochvala, odměna (Výchovná metoda, která děti motivuje k dobrému chování (slovní, materiální) a která je velmi důležitá u problémového chování dětí.);
- 2) kladení požadavků (pečující osoby kladou požadavky na děti zřetelně, nesmlouvavě, ale přiměřeně a rozumně);
- 3) napomenutí – pečující osoby jimi šetří, aby měly váhu;
- 4) pokárání – volíme vždy bezprostředně po činu (dítěti musí být jasné, že se dopustil nevhodného, nesprávného chování).

Mezi námi uplatňované metody působící na vůli dítěte je **metoda cvičení** (utváření a upevňování hygienických, kulturních, společenských, mravních návyků).

Pohoda a klid, to jsou hlavní předpoklady pro soustředěnou činnost dětí. Pečující osoby uplatňují promyšlené rozvržení činností v prostoru a čase, rady, připomínky nebo pokyny jen konkrétnímu dítěti, respektování aktuálního fyzického a psychického stavu dítěte a nakonec případné oživení, zpestření, změna situace nebo její úplné vynechání. Podpora samostatnosti je jedním z hlavních cílů výchovných činností dětí předškolního věku. Pečující osoba vnímá a podporuje rozvoj tendencí obohacovat hru o nové prvky, kombinovat a experimentovat na základě narůstajících vědomostí dítěte. Umožňuje dítěti vkládat do hry své vlastní nápady. Poskytuje mu možnost pozorovat a poznávat vlastnosti předmětů (hra s vodou, přelévání, obarvování, ochucování, pouštění předmětů po vodě). Co se týká organizačních výchovných forem práce s dětmi v DS, praktikujeme individuální, kolektivní a skupinovou formu (pečovatelka pracuje se skupinkou dětí). U malých dětí batolecího věku přizpůsobujeme výchovnou činnost tak, aby se jejich prostřednictvím formou hry u dětí rozvíjely schopnosti a dovednosti. Děti mladší 3 let se zaměřují především na krátkodobou manipulaci s předměty a pro své hry potřebují společníka v podobě pečující osoby. Hra je nejpřirozenější vzdělávací činností dítěte předškolního věku. Vychází z jeho vnitřní potřeby být aktivní. Kolem třetího roku věku dítěte se objevuje úlohová hra, která mu umožňuje převzít nějakou roli, improvizovat a jednoduše plánovat. Napodobivé hry pomáhají dítěti mezi 2 a 3 rokem věku zachytit a pochopit pozorované situace.

Činnosti jsou přizpůsobeny nejen věku a schopnostem dětí, ale i týdenním tématům v rámci integrovaných bloků daného období. Jednotlivé tematické celky jsou realizovány pestrou nabídkou činností. Děti jsou tak rozvíjeny těmito činnostmi, které se v průběhu dne prolínají:

- Pohybové a tělovýchovné činnosti:

Cílem tělesné výchovy je zajištění zdravého vývoje dítěte, jeho tělesných, sportovních návyků, které se stávají pro děti pravidelnou součástí života a podporují zdravý životní styl. Jsou důležité pro rozvoj hrubé a jemné motoriky, k procvičování dýchání, ale také k procvičování pohybového aparátu; vedou k fyzické zdatnosti, správnému držení těla, k rozvoji sebeobslužných dovedností, zdravých návyků a také k vybití energie. Jsou zařazovány denně (formou básní či písní s pohybem, rozcvičky, her nebo tance při hudbě, zejména však v rámci dopolední tělesné výchovy strávené v tělocvičně nebo venku - v areálu zahrady s hřištěm či na vycházce). S dětmi také praktikujeme pohybové aktivity dle ověřeného programu MUDr. Věry Kleplové (speciální cvičení koordinace pohybů a smyslů posilující mozkovou souhru). Hudebně pohybové činnosti u dětí mladších tří let slouží k zpřesňování pohybů dětí doprovodem popěvkem, písní, zpřesňování pohybů dětí v tempu a rytmu, pohyby dětí mohou být doprovázeny rytmickými nástroji, tanečky, užíváním mimiky. K dosažení cílů pohybové výchovy se používají lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení) a nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, pohybů těla na místě) a jiné činnosti.

- Hry pro děti – učení se zručnosti, dovednosti, trpělivosti, pravidlům fair play, kontaktu s ostatními, skupinové spolupráci.

- Rozumová činnost/výchova:

Cílem této výchovy je rozvoj schopnosti logického myšlení, slouží k rozvoji poznávacích procesů (vnímání, pozornosti, představy, myšlení, paměti, obrazotvornosti), ale též k rozvoji dovedností, jednoduchých myšlenkových procesů, určování vztahů a souvislostí, k rozvoji slovní zásoby a řeči, vedou tedy ke komplexnímu pohledu na svět, k rozvoji jazykových a základních matematických představ, orientaci v prostoru, k osvojení poznatků z přírodních, společenských a technických věd. Děti se učí postupům objevování a získávání nových poznatků, znát své jméno, věk a adresu bydliště (dle svých možností, schopností a věku), učí se překonávat překážky, prožívání radosti z poznání a objevování. Děti se v rámci PVP DS seznámí se střídáním ročních období a jejich typickými znaky, s částmi těla a jeho smysly, s péčí o zdraví, seznámí se se svým okolím a běžnými předměty, které je obklopují, s různými druhy materiálu, se základními barvami, s dopravními prostředky, s druhy počasí, se základními rostlinami (stromy, květiny, ovoce, zelenina), se zvířaty (např. domácí, hospodářská, lesní, vodní, mořská, cizokrajná) apod. Rozumová výchova probíhá nejčastěji formou povídání, rozhovorů, obrázků nebo názorných a jiných pomůcek. Artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry, vyprávění zážitků, sdělování slyšeného druhým, komentování zážitků a aktivit, samostatný slovní projev na určité téma, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů, vyprávění shlednutého, recitace, dramatizace, zpěv, hry a činnosti zaměřující se na užívání gest, rozlišování zvuků, činnosti seznamující děti se sdělovacími prostředky (dětské časopisy, knihy, audiovizuální technika – DVD, CD, PC). Pečující osoby se zaměřují na rozvíjení poznávacích schopností dítěte, připravují podnětné prostředí pro jeho rozumový rozvoj, seznamují dítě s předměty v jeho nejbližším prostředí a umožňují rozvoj poznání pozorováním okolí a rozmanitou činností, podporují rozvoj řeči prostřednictvím básniček, říkadel, písniček a pohádek. Zaměřují se na rozvoj fantazie a pracují s dětskými představami.

- Pracovní činnosti/výchova:

slouží k rozvoji přiměřené zručnosti, pracovní morálky, k získání a upevňování návyků a vědomostí, dovedností, k samostatnosti při obouvání, oblékání, svlékání, skládání a ukládání oděvů do košíčků (dle schopností a věku dítěte), k osvojování základních hygienických úkonů dle schopností a věku dítěte (mytí rukou, česání, používání kapesníku, WC), k samostatnosti při stolování (používání lžice, následně příboru dle schopností a věku dítěte), k udržování čistoty oděvů a předmětů, se kterými manipulují, ale také k vytváření kladného vztahu k uklizení hraček. Pracovní aktivitou děti rozvíjejí svou soustředěnost, ale také prohlubují dovednost a zručnost při práci s papírem, pískem, modelínou, dle věku s nůžkami, lepidlem apod.

- Etické činnosti/výchova:

Děti se záměrným působením pečujících osob každodenně učí základním sociálním dovednostem jako je pozdrav, prosba, poděkování, oslovení kamaráda a pečující osoby, výchova ke správnému chování a respektu k druhým dětem a obecně k druhým osobám. Cílem je osvojení si morálních (etických) lidských vlastností, postojů, dovedností a návyků chování, které se ve společnosti považují za závazné. Kladným hodnocením projevů dítěte ve všech činnostech rozvíjíme u dětí rozhodnost, vytrvalost, nebojácnost a pravdomluvnost. Pozvolným odstraňováním přílišné závislosti dětí na rodině vedeme dítě k samostatnosti a podporování osobnosti dítěte. Seznamujeme děti s pravidly dětské skupiny a se společenskými pravidly (odpovědět na otázku, poblahopřát k narozeninám). Dítě je vedeno k respektu a empatii k dětem i dospělým, pečující osoby se zaměřují na rozvoj prosociálního chování.

- Estetické (výchova) činnosti slouží k dětskému vnímání okolního prostředí a jeho krás. U dětí rozvíjíme tvořivé dovednosti, rozvíjíme aktivitu dětí a učíme je základním dovednostem uměleckými prostředky (výtvarná výchova - kreslení, hudební výchova - zpěv, recitace taneční výchova). Děti se učí poznávat krásu v přírodě, společnosti, a vytvářet k nim kladný vztah. S dětmi si prohlížíme lepopřelá, dětské obrázkové knihy a časopisy (snažíme se děti vést k soustředěnému vnímání), seznamujeme je s audiovizuálními ukázkami (např. večerníček, poslech audio pohádek a příběhů), divadlem (loutkové divadlo, dramatizace pohádky, dětské představení).

- Hudební činnost/výchova:

slouží k rozvoji sluchového vnímání a slovní zásoby, koordinaci pohybu dle hudby. U dětí podněcujeme pěstování pěveckých návyků (intonace, rytmus), vedeme děti k osvojení dětských písní vztahujících se k jednotlivým integrovaným blokům, k seznamování s jednoduchými hudebními nástroji, se kterými mohou děti snadno manipulovat (Orffovy a jiné hudební nástroje).

- Výtvarná činnost/výchova:

slouží k rozvoji jemné motoriky, dětské představivosti, kreativit a výtvarných dovedností. Výtvarné úkoly se volí dle věku a schopností dětí. Pracujeme s tradičním, ale i netradičním materiálem, kdy dítě poznává různé výtvarné techniky a možnosti. Jedná se též o zapojení smyslových aktivit, především však trénujeme správný úchop, procvičování koordinace oka a ruky, uvolňování paží, zápěstí, prstů a procvičování jemné motoriky. Výtvarná činnost může být dle věku a schopností dítěte individuální (pečující osoba se dítěti individuálně věnuje a pomáhá mu), nebo skupinová. V prostorách šaten jsou každý den umístovány aktuální výtvořky dětí (pro informaci rodičů a pro pocit radosti a uznání dítěte).

- Dramatická činnost/výchova:

Probíhá formou zapojení kontaktních loutek (maskota skupiny Žofky Pampeliškové a jejího kamaráda Emila), využití maňásků a plyšových hraček k dramatizaci pohádek nebo využití loutkového divadla.

- Řízené a společné činnosti:

Jsou řízeny pečujícími osobami, vychází z potřeb a zájmu dětí a mají stanovený cíl. Všechny výchovy se prolínají v řízených činnostech. Probíhají mezi snídaní a dopolední svačinou, ale řízená společná činnost může vzniknout kdykoli v průběhu dne. Děti motivujeme, využíváme kontaktní loutky střední velikosti (maskot Dětské skupiny PAMPELIŠKA Žofka Pampelišková a její kamarád Emil), maňásky, názorné a praktické pomůcky, obrázky, loutkové divadlo, audiosystém (sluchové vnímání) nebo počítač (zrakové vnímání). Při výchově je důležité učení formou hry.

- Tvořivé hry a spontánní činnosti:

Dětem je nabídnuto podnětné prostředí, v kterém mohou přirozenou cestou objevovat a bádát. Jedná se také například o hry prožitkové, individuální nebo skupinové, které dětem umožňují navázat sociální vazby, ale také kupříkladu o výběr hraček dle přání dítěte.

- Ekologické činnosti/výchova:

Cílem této výchovy je uvědomění si role člověka při ochraně přírody (třídění odpadu, koloběh vody – kapičkové pravidlo). Učíme děti úctě k přírodě, poznávání okolního životního prostředí - povídání o přírodě, vesnici, městě, dopadech lidské činnosti (průmysl, odpady), sběr a tvoření z přírodnin, vnímání světa, pozorování okolní přírody na procházkách a na zahradě apod. Dítě se také seznamuje s ekologií, možnostmi recyklace, v souladu se zásadami udržitelného rozvoje je vedeno ke správnému nakládání s přírodními zdroji (např. šetření vodou).

- Individuální práce s dětmi:

V heterogenní skupině dětí je velmi důležitá - je nezbytné rozdělit výchovné činnosti dle věkových skupin dětí a přihlídnout k možnostem dětí se specifickými potřebami. Individuální práce probíhá ve skupině, ale také s jednotlivcem – procvičování určité činnosti nebo dovednosti (hry, řízená činnost, odpolední individuální činnosti), ale také při výchovných činnostech u dětí mladších 2 let a u dětí se specifickými potřebami (podle individuálních schopností a potřeb dítěte). Formou individuální práce probíhá také péče odborných pracovníků s dětmi se specifickými potřebami (logopedická, tyflopeditická, rehabilitační, psychologická péče, předškolní příprava).

- Strava/společné jídlo:

Celodenní stravování se skládá ze snídaně, dopolední ovocné svačiny, oběda a odpolední svačinky. Děti jsou vedeny k samostatnosti při jídle, ale také k úklidu použitého nádobí (odnášení tácků a hrníčků od svačinky, nalití čaje z konvice do hrnečku). Při jídle jsou děti úměrně svému věku vedeny ke správnému držení lžice, u starších dětí pak k používání příboru. Děti jsou vedeny k základům správného stolování a k čistotě kolem talíře. Do jídla děti nenutíme,

ale snažíme se vést je alespoň k ochutnání podávané stravy. Menším dětem a dětem se specifickými potřebami při jídle v rámci potřeby pomáháme s podáváním stravy.

- Pobyt venku:

Probíhá formou pobytu na oplocené zahradě s hřištěm v areálu organizace, které z hlediska bezpečnosti odpovídá věkovým potřebám dětí, nebo formou podnětné vycházky do blízkého lesoparku v docházkové vzdálenosti. Biotopy lesu, okolí řeky, potoka jsou proměnlivější a už jen jejich pozorování rozšiřuje poznávání dětí. I ulice, obce, město jsou každý den jiné a poskytují možnost pozorovat různorodou práci lidí. Cílem je kromě přirozeného pohybu dítěte i otužování a dostatek volnosti.

- Odpolední odpočinek/spánek:

Před spaním dětem čteme v rámci zapojení do projektu Celé Česko čte dětem pohádky nebo příběhy spojené s aktuálním tematickým celkem. Kromě četby praktikujeme také poslech audio pohádek a příběhů z CD nebo PC, nejmenším dětem pouštíme relaxační hudbu vhodnou k usínání, např. „Magické zvuky pro matku a dítě“. Relaxace probíhá v DS jen jednou denně a to po obědě. Spánek je diferencovaný, protože jeho potřeba je u každého dítěte jiná. Postupné vstávání napomáhá spontánnímu probuzení a děti se nehromadí u oblékání, při osobní hygieně, ke kterým potřebují pomoc/dopomoc pečující osoby. S ohledem na poskytování péče o dítě v rámci naší provozní doby od časných ranních hodin (06:00 hodin), do pozdních odpoledních (pondělí, středa až 18,00 hodin) zákonní zástupci mohou přivádět dítě ráno nedospané s potřebou klidu pro odpočinek. Pro všechny děti, a pro mladší 3let zejména, je fixace správného spánkového návyku podmínkou pro zrání nervové soustavy. Odpoledního odpočinku se zúčastňují všechny děti. Starší děti, které neusnou, relaxují na lehátku, aniž by ostatní rušily (věnují se klidným hrám - hrají si se svou hračkou, prohlíží si knihu). Menší děti, které se probudí dříve než ostatní a pláčou, jsou ukonejšeny ve vedlejší místnosti (herně), kde mohou nadále odpočívat, nebo si hrát, aniž by rušily odpočinek ostatním dětem.

- Hygiena a sebeobsluha:

U dětí se snažíme vytvářet, osvojovat a upevňovat hygienické, sebeobslužné a společenské návyky. Opakováním a systematickým vedením pečující osoby u dětí rozvíjí přirozenou dětskou touhu po samostatnosti (získávají větší zručnost, učí se překonávat nepříjemné překážky a učí se postarat samy o sebe, čímž se zbavují postupně své závislosti na dospělých/pečujících osobách a získávají tak zdravé sebevědomí). Opakování a automatizování těchto návyků ušetří dítěti čas na další činnosti, především hru. Pečující osoba dítě trpělivě a klidně vede, motivuje jej k posílení jeho samostatnosti i důvěry v sebe sama. Na dítě se nespěchá, je mu poskytován dostatek času dle individuálního tempa a vyspělosti dítěte. Hygienické potřeby provádějí menší děti vždy pod dohledem pečující osoby, starší pak samostatně, kdy je jim pečující osoba při požádání nápomocná (dle možností a potřeb dětí a dětí se specifickými potřebami). Při složitějších činnostech pečující osoba vždy pomáhá. Děti jsou vedeny k samostatnosti: při hygieně (u malých dětí vysazování na nočník - odbourávání plen, u starších sebeobsluha na WC, u všech pak mytí rukou), oblékání, svlékání, obouvání, ukládání oblečení do košíčků, skládání oblečení v šatně a také při úklidu hraček). Děti jsou vedeny k ohleduplnosti a vzájemné pomoci.

5.7. Hlavní cíle PVP:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání;
2. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí;
3. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost;
4. úspěšné zvládnutí adaptace dítěte;
5. uspokojování specifických potřeb dětí;
6. vytváření správných postojů a návyků;
7. nenásilné vedení k tvorbě zájmů, k ochotě učit se – mít radost z poznání nového, tvořit, nebát se dílčího nezdaru;
8. navození spokojenosti z činnosti samé bez nároků na kvalitu výkonů, podpora zdravého sebevědomí;

9. vedení k empatii, ke zvládnání sociálních dovedností úměrně s věkem.

5.8. Nádstavbová nabídka zájmových aktivit

Mezigenerační spolupráce (zapojování seniorů do aktivit DS v rámci akce „Křeslo pro hosta“), kdy jsou do DS zváni hosté, kteří dětem prostřednictvím krátkého programu přibližují daný tematický celek nebo integrovaný blok, nejčastěji čtením pohádky nebo příběhu. Tato mezigenerační spolupráce má za cíl vést děti k respektu k seniorům. DS úzce spolupracuje s ostatními službami/úseky organizace. DS se rovněž v loňském roce zapojila do aktivity "Děti malují seniorům, tentokrát k Vánocům", která vznikla v rámci projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň. Děti se tak podílely na myšlence udělat radost klientům Domova pro seniory (Sociální služby města Třince, příspěvková organizace, ul. Habrová 302), pro které vyrobily vánoční přáníčka. Pokud situace s pandemií dovolí, do zájmových aktivit DS patří také pořádání divadelních představení pro děti, společná tematická návštěva (např. knihovny – „Březen měsíc knihy“, květinářství, dobrovolných hasičů apod.). DS je zapojena do projektu Celé Česko čte dětem, jehož cílem je předčítat dětem alespoň 20 minut denně, ale také podpořit četbu v rodinách. Dětem před spaním předčítáme pohádku/příběh spojené s týdenním tematickým celkem. Cílem těchto aktivit nad rámec je obohatit děti o prožitky, poznatky a zkušenosti.

5.9. Vymezení integrovaných bloků a týdenních tematických celků

Obsah integrovaných bloků vychází ze života dítěte, je pro ně tedy smysluplný, zajímavý a užitečný. Realizace takovýchto bloků poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit a nabízí mu hlubší prožitek. Dítě tak nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. V rámci částí integrovaných bloků nechybí dílčí cíle.

INTEGROVANÝ BLOK:

ZIMA

Leden – částí integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Sníh a mráz	Představujeme si ty nejzákladnější znaky zimy.
Zvířata v zimě	Přibližujeme si zvířata, která v zimě spí, i ta, která je nutno krmit.
Zimní aktivity a sporty	Povídáme si o tom, jak můžeme sportovat v zimě, když venku mrzne, nebo napadne sníh.
Polární zvířata	Představujeme si typická zvířátka severního a jižního pólu (lední medvěd, tučňák, tuleň, velryba, mrož).

Dílčí cíle: osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí prostředí; vytváření zdravých životních návyků; osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým; seznamování se světem lidí; osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije; rozvoj řeči, výslovnosti, slovní zásoby; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učít správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

Únor – částí integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Oblečení	Přibližujeme si jednotlivé druhy oblečení.
Naše tělo	Poznáváme a pojmenováváme jednotlivé části těla.
Smysly	Seznamujeme se s lidskými smysly.
Zdraví a vitamíny	Povídáme si o tom, co je zdravý životní styl, o důležitosti hygieny a vitamínů.

Dílčí cíle: uvědomění si vlastního těla; osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí prostředí; vytváření zdravých životních návyků; rozvoj řeči, výslovnosti, slovní zásoby; slušné chování; rozvoj a užívání všech

smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

INTEGROVANÝ BLOK:

JARO

Březen – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Život na jaře	Povídáme si o tom, jak se příroda probouzí.
Březen – měsíc knihy	Seznamujeme se se světem knih.
Ptáci	Představujeme si nejnámější druhy ptáků.
Hudební nástroje	Poznáváme různé hudební nástroje, procvičujeme smysly a rytmizaci. Pohybové, poslechové a zážitkové učení.

Dílčí cíle: rozvoj řeči, výslovnosti, slovní zásoby; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny; seznamování s přírodním a okolním prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu; seznamování se světem lidí;

Duben – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Velikonoce	Seznamujeme se se svátky jara a jejich tradicemi.
Domácí zvířátka a jejich mláďátka	Poznáváme domácí zvířata a názvy jejich mláďátek.
Den Země	Přibližujeme si Zemi (životní prostředí, třídění odpadu).
Svět pohádek	Povídáme si pohádky, seznamujeme se s typickými pohádkovými postavami.

Dílčí cíle: seznamování se s kulturním dědictvím; rozvoj estetického vnímání; seznamování s přírodním prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu; rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách; osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí prostředí; rozvoj řeči, výslovnosti, slovní zásoby; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

Květen – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Stromy	Seznamujeme se s dělením stromů, jejich typickými znaky.
Svátek matek	Připravujeme se na svátek matek.
Život na vesnici	Představujeme si vesnici a její ráz.
Život ve městě	Seznamujeme s městem a jeho typickými znaky.

Dílčí cíle: posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; rozvoj paměti a představivosti; seznamování s přírodním prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu; rozvoj řeči, výslovnosti, slovní zásoby; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny; posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

INTEGROVANÝ BLOK:

LÉTO

Červen – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Život v moři	Povídáme si o moři a mořských zvířatech.
Rozkvetlá louka	Poznáváme květiny a hmyz, které na louce najdeme.
Zvířata ze ZOO	Seznámíme se s cizokrajnými zvířaty Afriky a Austrálie.

Dílčí cíle: rozvoj kooperativních dovedností; rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání; rozvoj paměti a pozornosti; seznamování se světem lidí; osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije; rozvoj komunikativních dovedností a řečových schopností; zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; vyvolávání radostné nálady; rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

Červenec, srpen

Přibližujeme si živly (slunce, voda, země, vzduch) formou venkovních her a aktivit typických pro léto:

hrajeme si s vodou; stavíme hrady z písku; hrajeme si s míčem; jezdíme na odrážedlech; malujeme do písku a křídou; pečeme z písku dorty a bábovičky; zdoláváme cestičky z různých povrchů a překážek

Dílčí cíle: ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí; posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování); rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření); rozvoj komunikativních dovedností a řečových schopností; vyvolávání radostné nálady; rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat; rozvoj řeči, výslovnosti, slovní zásoby; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

INTEGROVANÝ BLOK:

PODZIM

Září – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Kamarádi	Seznamujeme se, představujeme své kamarády.
Rodina	Povídáme si o tom, kdo patří do mé rodiny.
Dopravní prostředky	Seznamujeme se s dopravními prostředky.
Sportujeme pohybem	Seznamujeme se se sportem a procvičujeme svá těla.

Dílčí cíle: ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí; rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat; rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování); rozvoj paměti a pozornosti; zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

Říjen – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Znaky podzimu	Seznamujeme se s podzimní přírodou, pouštíme draka.
Počasí	Zaměřujeme se na počasí a jeho změny.
Ovoce	Poznáváme a ochutnáváme ovoce.
Zelenina	Přibližujeme si zeleninu a její chutě.

Dílčí cíle: rozvoj a užívání všech smyslů; osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví; vytváření zdravých životních návyků; rozvoj estetického vnímání; osvojení si věku přiměřených praktických dovedností; zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; rozvoj řečových schopností; rozvoj paměti a pozornosti; slušné chování; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

Listopad – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Plody podzimu	Seznamujeme se s plody a přírodninami a tvoříme z darů přírody.
---------------	---

Barvy	Poznáváme a procvičujeme barvy.
Život v lese	Povídáme si o tom, co můžeme vidět a najít v lese.
Tvary	Poznáváme a procvičujeme základní druhy tvarů.

Dílčí cíle: posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování); rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření); zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; seznamování s přírodním prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu; rozvoj komunikativních dovedností a řečových schopností; rozvoj a užívání všech smyslů; ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny

INTEGROVANÝ BLOK:

ZIMA

Prosinec – části integrovaného bloku (týdenní tematické celky) a jejich stručná charakteristika:

Zima	Seznamujeme se změnami přírody v zimním období.
Mikuláš	Připravujeme se na setkání s Mikulášem - učíme se básničky a písničky. Přibližujeme si tuto oblíbenou tradici.
Vánoce	Seznámíme se s vánočním příběhem o narození Ježíška. Poznáváme vánoční zvyky a tradice, zpíváme koledy.

Dílčí cíle: rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit; zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; seznamování se s kulturním dědictvím; vyvolávání radostné nálady; rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat; rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování); rozvoj paměti a pozornosti; zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému; slušné chování; rozvoj a užívání všech smyslů; rozvoj samostatnosti; rozvoj jemné a hrubé motoriky; učit správný úchop tužky, lžice, příboru; rozvoj schopnosti udržování čistoty a hygieny.

Očekávané výstupy:

1. zvládnutí základů sebeobsluhy (hygiena, oblékání, stolování, úklid),
2. mít povědomí o svém těle, o péči o zdraví, o bezpečí, o čistotě,
3. zachování správného držení těla, udržení rovnováhy, zvládnutí základních pohybových dovedností, pohybovou koordinaci (běžná obratnost s koordinací lokomoce, zvládat poskoky, přeskoky, překážky, míčové hry, pohyb mezi dětmi při kolektivních hrách, umět napodobit pohyb dle vzoru)
4. vnímat a rozlišovat adekvátně pomocí smyslů (rozlišit tvary a jiné společné znaky zrakem, rozlišovat zvuky sluchem, poznat chutě, odlišit rozdílné vlastnosti hmatem),
5. ovládat vizuomotorickou koordinaci, napodobit grafický tvar, mít správný úchop tužky, naučit se zacházet s pastelkami, nůžkami a jinými nástroji ručních prací, jednoduchými pracovními pomůckami, seznámit se s různými materiály,
6. zapojovat se do kolektivu, zvládat vedení dialogu a spolupráci s druhými, vyřídít jednoduchý vzkaz, disponovat slovní zásobou a úrovní slovního vyjadřování úměrně svému věku,
7. chápat základní souvislosti dějů, časovou následnost (odlišit začátek a konec děje), rozeznat barvy, tvary, prostorové souvislosti a početní představy – v rámci mentálních možností dítěte,
8. mít zájem o nové poznatky a nebát se chyby.

6. Evaluační systém

Vyhodnocování procesů v dětské skupině vede k plnění cílů, které si DS stanovila. Evaluace je cenným nástrojem k hodnocení vlastní práce, k ověřování plnění těchto cílů, odkrývá případně potřeby dalšího rozvoje a přispívá ke zlepšování činností v DS PAMPELIŠKA, zejména výchovy a péče.

Oblasti hodnocení: naplňování cílů plánu výchovy a péče; způsob realizace; kvalita podmínek výchovy a péče; hodnocení práce pečujících osob a provozních zaměstnanců; individuální hodnocení dětí a hodnocení výsledků péče a výchovy.

1) Naplňování cílů plánů výchovy a péče

Po ukončení každého tématu pečující osoby slovně zhodnotí, zda se děti dostatečně s daným tématem seznámily, porozuměly daným pojmům, chápou je, případně je dokáží vysvětlit. V případě potřeby se dále dětem individuálně věnují. Toto hodnocení je provedeno také po ukončení celého integrovaného bloku. Pečující osoby obou oddělení hodnotí svoji výchovnou a pečující činnost ve vztahu naplňování stanovených cílů kolektivně formou diskuse. Veškerá práce pečujících osob směřuje k vývoji kompetencí dítěte. Důležitým faktorem je motivace k jednotlivým činnostem. Za toto hodnocení zodpovídají pečující osoby.

2) Způsob realizace

Po ukončení každého tématu je zhodnoceno, zda byly využity vhodné formy a metody řízených činností, individuální přístup, zda byl dán prostor pro vyjádření všem dětem, dostatek pohybu, přiměřená náročnost, zda zvolené činnosti děti zaujaly a byly dostatečně rozmanité, zhodnotí se vhodnost zvolených pomůcek. Za toto hodnocení zodpovídají pečující osoby.

3) Kvalita podmínek výchovy a péče

Po ukončení každého tématu pečující osoby společně zhodnotí, zda jsou v DS pro jednotlivá témata vhodné podmínky, pomůcky apod. Další společné hodnocení bude následovat po ukončení jednotlivých bloků.

Probíhá celkové hodnocení kvality všech podmínek výchovy a péče – podmínky materiální, psychosociální podmínky, životospráva v DS, organizace chodu DS, řízení DS, personální zabezpečení skupiny a spoluúčast rodičů. Hodnocení probíhá po ukončení tématu a opět při ukončení celého integrovaného bloku. Za toto hodnocení zodpovídají pečující osoby. Spolupráce s rodiči je hodnocena během roku průběžně, po uplynutí kalendářního roku také formou dotazníků (1x ročně), kdy mají rodiče možnost zhodnotit a vyjádřit se ke kvalitě poskytované služby péče o dítě v DS PAMPELIŠKA. Toto hodnocení spadá do zodpovědnosti vedoucí DS PAMPELIŠKA a ředitele organizace.

4) Hodnocení práce pečujících osob a provozních zaměstnanců

Toto hodnocení se provádí průběžně v rámci celého roku. Metoda zvolená pro toto hodnocení probíhá formou kontrolní činnosti, hodnocení zaměstnanců v daném intervalu, dále pak při osobních pohovorech a pozorování. Kromě realizace a dodržování plánu výchovy a péče se kontroluje kvalifikace zaměstnanců, řádné dodržování BOZP, pracovní doby, zákazu používání alkoholických nápojů na pracovištích, dodržování hygienických norem při úklidu a výdeji stravy, chodu služby, dodržování interních směrnic, pracovního řádu a zejména PVP a vnitřních pravidel – provozního řádu DS PAMPELIŠKA. Za toto hodnocení zodpovídá vedoucí DS PAMPELIŠKA a ředitel organizace.

5) Individuální hodnocení dětí a hodnocení výsledků výchovy, péče

Slovní individuální hodnocení a hodnocení výsledků výchovy a péče probíhá ze strany pečujících osob jednak průběžně každý den v rámci předávání informací o jednotlivých dětech, jednak při společných poradách. Mezi metody používané při tomto hodnocení patří pozorování, rozhovory, hra a portfolio. Získané dovednosti a pokroky jsou u každého dítěte

zaznamenávají pečujícími osobami průběžně do formuláře „Dovednosti dítěte podle věku“ (např. 1-2 roky, 2-3 roky, 3-4 roky, 5-6 let), kdy pečující osoby vedou tuto dokumentaci vždy na základě věku dítěte (od jeho nástupu do DS) a mapují získání jeho dovedností formou odškrtnutí. Toto průběžné hodnocení/mapování probíhá minimálně jednou měsíčně, na základě čehož pečující osoby přizpůsobí svou další individuální práci s dítětem. Portfolio každého dítěte (složka výtvarů, výkresů, grafomotorických listů) je průběžně doplňováno a uschováno převážně půl roku, pak je předáváno zákonným zástupcům dítěte. Portfolio je zákonným zástupcům předáno také na jejich vyžádání (např. v případě individuálního vzdělávání). Zákonní zástupci jsou rovněž o dítěti a jeho pokrocích pečujícími osobami/vedoucí DS průběžně informováni. Individuální písemné hodnocení práce s dětmi provádí také pracovníci poskytující odbornou péči. Ti mají vždy u dítěte stanoven cíl spolupráce, který průběžně zaznamenávají a hodnotí jednou za 3 měsíce. Výsledky dětí v péči logopeda jsou hodnoceny každý čtvrtek klinickým logopedem navštěvujícím naši organizaci. K hodnocení jsou zváni také rodiče. Pětileté a starší děti v DS PAMPELIŠKA jsou ze zákona přihlášeni ve svých spádových MŠ, jsou však na žádost zákonných zástupců individuálně vzděláváni, za což zodpovídají rodiče. MŠ ve spolupráci s rodiči průběžně hodnotí pokroky dětí (na základě domluvy je možná návštěva pedagoga MŠ v DS). Jako bonus se těmto dětem v DS PAMPELIŠKA věnuje speciální pedagog, který na základě plánu dětem pomáhá v rozvoji Metodou Dobrého startu, zaměřuje se mj. na rozvoj grafomotoriky (tréninkový program zaměřený na zmírnění grafomotorických obtíží u dětí předškolního a školního věku). V rehabilitační péči jsou vedeny průběžné dokumentace ohledně práce s dětmi DS pod záštitou rehabilitačního lékaře. Zákonní zástupci dětí mohou využít pro své dítě psychologickou péči, případně psychologickou konzultaci zajištěnou odbornou pracovníci.

Bc. Jana Kubiková

Vedoucí DS Pampeliška

Mgr. Kamil Raszka, MBA

Poskytovatel